

Laureaci nagród Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

9 września 2019 r., podczas uroczystości otwarcia 39. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego (PTA), wręczono w Olsztynie nagrody PTA. Laureatem Medalu Bohdana Paczyńskiego został prof. Wojciech Dziembowski, Nagrodę i Medal im. Włodzimierza Zonna „Za popularyzację wiedzy o Wszechświecie”, a Nagrodę Młodych PTA – Radosław Poleski.

Główną nagrodą przyznaną przez PTA jest Medal Bohdana Paczyńskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie astronomii i astrofizyki. Nagroda przyznawana jest co 2 lata od 2013 r. Dotychczasowi laureaci: Martin J. Rees, George W. Preston oraz Aleksander Wolszczan.

Tegoroczny laureatem został Wojciech Dziembowski. Profesor Wojciech Dziembowski należy do najbardziej znanych na świecie polskich astronomów. Opublikował ponad prac naukowych, cytowanych łącznie blisko 9 tysięcy razy. Warto dodać, iż 23 prace laureata przekroczyły granicę 100 cytowań każda.

Studia astronomiczne Wojciech Dziembowski odbywał na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (ukończone w 1962 roku). Pracę doktorską obronił w 1967 roku na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie również habilitował się w 1977 roku. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1988 roku. Od 1989 roku jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk (PAN), od 1997 roku członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności, a od 2007 roku członkiem rzeczywistym PAN.

Od 1969 roku astronom pracuje w Centrum Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika PAN w Warszawie, gdzie m.in. był dyrektorem w latach 1987-1992. Od 1997 roku jest także profesorem w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Warszawskiego.

Naukowa praca prof. Dziembowskiego dotyczy heliosejsmologii i astrosejsmologii (astrosejsmologii), a w szczególności badań pulsacji niektórych klas gwiazd zmiennych. Można powiedzieć iż profesor jest twórcą polskiej szkoły astrosejsmologii.

Druga z nagród PTA, Nagroda i Medal im. Włodzimierza Zonna „Za popularyzację wiedzy o Wszechświecie”, jest przyznawana od 1983 roku. Jej tegorocznymi laureatami zostało Jadwiga Biała oraz Jacek Drążkowski.

Jadwiga Biała pracowała przez bardzo wiele lat w Olsztyńskim Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym, m.in. będąc dyrektorem placówki. To jej zawdzięczamy powstanie olsztyńskiej kolekcji meteorytów. Działa także w Polskim Towarzystwie Meteorytowym oraz opublikowała wiele artykułów popularnonaukowych.

Jacek Drążkowski związany jest od blisko 30 lat najpierw z kwartalnikiem „Postępy Astronomii”, a potem z dwumiesięcznikiem „Urania – Postępy Astronomii”. Jest odpowiedzialny za skład czasopisma, prowadzi różne stałe działy, a także jest autorem rysunków do komiksu „Mała Urania”. Jest także zaangażowany w wydawanie kwartalnika „Meteoryt”. Oprócz tego aktywnie popularyzuje astronomię na wykładach, spotkaniach, pokazach nieba, w tym także w unikatowym obserwatorium astronomicznym w hotelu w Lidzbarku Warmińskim.

Kolejną z nagród Polskiego Towarzystwa Astronomicznego jest Nagroda Młodych PTA, którą otrzymują młodzi naukowcy za wybitny indywidualny dorobek badawczy. Jej laureatem został Radosław Poleski, którego naukowe zainteresowania skupiają się wokół tematyki soczewkowania grawitacyjnego oraz gwiazd zmiennych.

„Jest pewna logika w tym, jakie nagrody Towarzystwo ufundowało, która polega na tym, że nagradzamy wybijających się astronomów na początku ich drogi naukowej, luminary i autorytety

naukowe naszego środowiska przez Medal Bohdana Paczyńskiego i doceniamy objaśnianie naukowych wyników na język codzienny, przyznając nagrodę za popularyzację wiedzy astronomicznej, wiedzy o Wszechświecie” powiedział prof. dr hab. Marek Sarna, prezes Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

39. Zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego odbywa się w Olsztynie od 9 do 12 września. Jego organizatorami są PTA oraz Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, a partnerem Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne. Konferencja jest objęta patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Jarosława Gowina, Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – Artura Chojeckiego, Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Gustawa Marka Brzezina, Prezydenta Miasta Olsztyn – Piotra Grzymowicza, a także Polskiej Agencji Kosmicznej.